

Keelest ja meelest

Üks noor mees kõndis peaaegu kahe sajandi eest pikka teed Tartu ja Riia, suuskooli ja kodu vahel ning mõtiskles eesti rahvast ja keelest. Ning pani selle, mis tema hinges pakitses, kirja luuleridadesse, proovides "selle maa keele" väge ja painduvust, millel tema terane vaim ja romantiline hing nägi suurt tulevikku. See noormees kandis mulgi kuube ja tema nimi oli Kristjan Jaak, liignimega Peterson, kellele oli elada antud vaid 21 aastat.

**Vabas
Eestis
võib
kaduda
emakeel.**

Nüüd astub ta igaviku poole Tartus Toomemäel, raamatupamp kaenlas ja reisikepp käes. Justkui ühena nendest, kes praegu (üli)kooliteed käies temast iga päev mööda sammuvad. Mõnigi tudeng on jäänud tema juurde mõtisklema ning võib-olla ka enda saavutatut vaagima, nii mõnigi on poetanud raamatupambu peale lilleõie. Sest Kristjan Jaagu mõte kestab ja elab.

Kuigi vahel tundub, et venestussurvele vastupanuna hoitud eesti keel on Eesti vabanedes kaotanud oma koha ning antud inglise keele ja teiste võõrkeelte meelevald, pole asi ehk päris lootusetu. Kristjan Jaagu vanustel noortel jätkub tarkust ja selget pilku ohtude nägemiseks ja küllap ka neile vastu seismiseks. Nad teavad, et on vaja õppida võõraid keeli, ja teavad sama kindlalt, et emakeel vajab kaitset ning ajas kauge mõttekaaslase värssidest lähtudes kirjutavad oma kirjandeis, kuidas saaks seda hoida. Nad usuvad, et vabanemisest tingitud võõrväljendite-vaimustus on möödunud ning rahvusliku väärkuse tasakaalustumisega tõuseb taas ausse ka eesti keel.

Homme, 14. märtsil, Kristjan Jaak Petersoni 198. sünniaastapäeval heisatakse Eesti lipud eesti keele auks.

Ühel Virumaa mehel jätkus tahet ja visadust viia ellu mõte keelepäevast, mida tähistatakse kui püha, austamaks oma emakeelt. Tema mõtte toetuseks kogunenud tuhanded allkirjad kodu- ja välismaalt, koolilastest vanuriteni, tavakodanikest teadlasteni tõestavad, et kõigele vaatamata on emakeel ja tema saatus rahva südameasjaks. Ning eesti meel elab.

Võib-olla oleks sel päeval paslik vaagida ka ühe euroopaliku eestlase Gustav Suitsu sõnu, kes arvas, et olles eestlased, peaksime saama ka eurooplasteks. Jäädes eestlasteks, eks ole.